

**IZVJEŠĆE O RADU
DRŽAVNOG ARHIVA U SISKU
ZA RAZDOBLJE OD 01.01. DO 31.12.2022. GODINE**

1. VANJSKA SLUŽBA

1.1. Nadzor nad zaštitom arhivskog i dokumentarnog gradiva u pismohranama

Djelatnici Odjela za zaštitu gradiva izvan arhiva su provodili pregledе u skladu s realnim mogućnostima. Još uvijek je pristup dijelu gradiva stvaratelja sa banovinskoga područja nemoguć, jer zgrade imaju „crvenu“ oznaku i/ili su u procesu obnove. U izvještajnom razdoblju izvršeno je ukupno 48 redovitih pregleda stanja gradiva kod registriranih stvaratelja i posjednika gradiva.

Posebno smo obratili pozornost na stvaratelje iz oblasti pravosuđa s ciljem osiguranja temeljnih predispozicija za uspješniju realizaciju projekta digitalizacije arhivskog i dokumentarnog gradiva ove provenijencije. No, i u slučaju pismohrana iz oblasti pravosuđa, glavna prepreka za ozbiljniji pristup stručnoj obradi gradiva i njegovoj pripremi za digitalizaciju su posljedice potresa u Sisku i na Banovini koje još uvijek onemogućavaju normalan rad tih službi.

Za svaki pregled sastavljeni su zapisnici i izvješće o stanju, te utvrđene mjere zaštite.

Pri pregledima se insistiralo na sređivanju i popisivanju, izradi sumarnih popisa gradiva, odnosno ažuriranju postojećih popisa, ali i poticalo se izlučivanje dijela dokumentarnog gradiva kojemu su istekli rokovi čuvanja.

Dakle, tijekom izvještajnog razdoblja redoviti pregledi su izvršeni po područjima gradova i općina kako slijedi:

Grad Glina	2
Grad Hrvatska Kostajnica	2
Grad Ivanić Grad	4
Grad Kutina	7
Grad Novska	1
Grad Petrinja	7
Grad Popovača	2
Grad Sisak	16
Općina Dvor	2
Općina Kloštar Ivanić	2
Općina Lekenik	1
Općina Sunja	1
Općina Velika Ludina	1

Kontrola predloženih mjera zaštite izvršena je u 15 slučajeva.

Na zahtjev samih imatelja gradiva ukupno 134 puta dani su savjeti, sugestije i razjašnjenja oko postupanja s gradivom i izradom pravilnika.

1.2. Nadzor nad izlučivanjem dokumentarnog gradiva u pismohranama

Tijekom protekle 2022. godine, Državni arhiv u Sisku je zaprimio 83 zahtjeva za pokretanje postupka izlučivanja bezvrijednog balasta dokumentarnog gradiva. Do trenutka pisanja ovoga izvješća svi su zahtjevi riješeni. Pri tom je Arhiv izdao 83 pozitivna rješenja, tj. dao je suglasnost za izlučivanje predloženog, od kojih se u 5 slučajeva izlučivanje odobrava samo djelomično za predloženo dokumentarno gradivo, uz primjedbe i sugestije.

Na području grada Gline izlučivanje su provela tri stvaratelja i to:

1. HiPP Croatia d..o.o. Glina
2. Kaznionica u glini
3. Centar za socijalnu skrb Glina

Sa područja **grada Hrvatska Kostajnica** izlučivanje su proveli:

1. Matični ured Hrvatska Kostajnica
2. Postaja granične policije Hrvatska Kostajnica
3. Šumarija Hrvatska Kostajnica
4. Javni bilježnik Belma Benko

Sa područja **grada Ivanić Grada** izlučivanje je provelo pet stvaratelja:

1. Centar za socijalnu skrb Ivanić-Grad
2. Gradsko društvo Crvenog križa Ivanić-Grad
3. IVAKOP d.o.o. Ivanić Grad
4. Gradsko društvo Crvenog križa Ivanić-Grad
5. Gradsko društvo Crvenog križa Ivanić-Grad – *djelomično odobreno*

Sa područja **grada Kutina** Arhivu su pristigli slijedeći zahtjevi za izlučivanje:

1. Hrvatski zavod za zapošljavanje. Područni ured Kutina
2. Općinski sud u Kutini (ZK spisi)
3. Knjižnica i čitaonica Kutina
4. Učenički dom Kutina
5. Petrokemija d.d. Kutina
6. Općinski sud u Kutini (prekršajni spisi)
7. Općinski sud u Kutini. Stalna služba Novska
8. TVIM-Tonković d.o.o., Kutina
9. Grad Kutina (Gradsko izborno povjerenstvo)
10. Grad Kutina (Gradsko izborno povjerenstvo – manjine)
11. Općinski sud u Kutini (ovršni spisi)
12. Općinski sud u Kutini (kazneni predmeti Kutina i Novska)
13. Lonja d.d. Kutina
14. Postaja prometne policije Kutina
15. Javni bilježnik Mato Medić Kutina
16. Javni bilježnik Mato Medić Kutina (knjigovodstvo)

Dva stvaratelja sa područja **grada Novska** zatražila su suglasnost Arhiva za provođenje postupka izlučivanja i to:

1. Srednja škola Novska	<i>djelomično odobreno</i>
2. Osnovna škola Rajić	

Na području **grada Petrinja** izlučivanje su proveli:

1. Dom zdravlja Petrinja
2. Policijska postaja Petrinja - *djelomično odobreno*
3. Osnovna škola Dragutina Tadijanovića, Petrinja

Na području **grada Popovača** izlučivanje je obavila:

1. Kaznionica u Lipovici, Popovača

Sa područja **grada Siska** pristigla su 43 zahtjeva za izlučivanje bezvrijednog dokumentarnog materijala. Svi su zahtjevi riješeni i to kako slijedi:

1. Centar za socijalnu skrb Sisak *djelomično odobreno*
2. Državni inspektorat. Ispostava Sisak
3. Županijski sud u Sisku
4. HZMO, Područni ured Sisak
5. Državni arhiv u Sisku (financijsko-računovodstvena dokumentacija)
6. Županijski sud u Sisku (financijsko-računovodstvena dokumentacija)
7. Državni arhiv u Sisku (Tajništvo)
8. Županijsko državno odvjetništvo u Sisku
9. Postaja prometne policije Sisak
10. Javni bilježnik Sanja Čubelić Šimac
11. Javni bilježnik Ivica Kraljičković
12. Auto promet Sisak d.o.o. *djelomično odobreno*
13. Porezna uprava. Područni ured Sisak
14. Grad Sisak
15. HEP Elektra Sisak
16. Sisački vodovod d.o.o. Sisak
17. Sisačko-moslavačka županija
18. Javni bilježnik Gordana Brševac Imprić
19. Javna vatrogasna postrojba Grada Siska
20. Dječji vrtić Sisak Stari
21. Opća bolnica „Ivo Pedišić“ Sisak
22. Opća bolnica „Ivo Pedišić“ Sisak (računovodstvo)
23. Gradska tržnica Sisak
24. Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o.
25. Zavod za javno zdravstvo SMŽ
26. Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak
27. Strukovna škola Sisak
28. Centar za socijalnu skrb Sisak
29. Sisačko-moslavačka županija, Sisak
30. Općinski sud u Sisku (predmeti prometa, javnog reda i mira, gospodarstva, pravne pomoći, prekršajni)
31. Mlin i pekare d.o.o. Sisak

32. Dom kulture KKV Sisak
33. Policijska uprava Sisačko-moslavačka, Sisak
34. Općinsko državno odvjetništvo u Sisku
35. Hrvatske šume d.o.o. Podružnica Sisak
36. PU Sisačko-moslavačka Interventna jedinica policije
37. Dječji dom Vrbina Sisak
38. Gimnazija Sisak
39. Policijska uprava Sisačko-moslavačka, Sisak
40. Grad Sisak (neupravni predmeti)
41. Općinski sud u Sisku (P i Ovr spisi)
42. Sisački vodovod d.o.o.
43. ABS Sisak d.o.o.

Sa područja **općine Dvor** izlučivanje je provela:

1. Državna geodetska uprava. Ispostava Dvor

Sa područja **općine Donji Kukuzari** zahtjev za izlučivanje Arhivu je uputila:

1. Općina Donji Kukuzari (OIP)

Na području **općine Jasenovac** izlučivanje je provela:

1. Općina Jasenovac

Sa područja **općine Križ** zahtjev za pokretanje postupka izlučivanja podnijela su dva stvaratelja, a zahtjevi su riješeni pozitivno:

1. OŠ Milke Trnine Križ
2. HEP Elektra Križ

Sa područja **općine Martinska Ves** izlučivanje je provela:

1. Općina Martinska Ves

U ovom izvještajnom razdoblju Arhiv nije izdavao rješenja o mjerama zaštite. Za svaki pregled izrađen je zapisnik o redovitom pregledu.

1.3. Vrednovanje

1.3.1. Izrada posebnih popisa

U ovom izvještajnom razdoblju na području Državnog arhiva u Sisku, **ukupno 13 stvaratelja** je zatražilo i dobilo suglasnost na poseban popis s rokovima čuvanja i to:

S područja **grada Glina** poseban popis izradio je jedan stvaratelj i to:

1. Grad Glina

S područja grada Ivanić-Grada poseban popis je izradio:

1. Dječji vrtić Ivanić-Grad

S područja **grada Kutina** poseban popis su izradili:

1. Zajednica sportskih udruga Grada Kutine
2. Grad Kutina
3. Petrokemija d.d. Kutina
4. Osnovna glazbena škola Borisa Papandopula Kutina

Na području **grada Siska** poseban su popis izradila četiri stvaratelja:

1. Županijska uprava za ceste Sisačko-moslavačke županije
2. Županijsko državno odvjetništvo u Sisku
3. Dječji vrtić Svetе Marije Magdalene Sela
4. Grad Sisak

Sa područja **općine Hrvatska Dubica** poseban je popis izradila:

1. Općina Hrvatska Dubica

Sa područja općine **Lekenik** poseban je popis izradio:

1. Dječji vrtić, Lekenik

Sa područja općine **Sunja** poseban popis izradio je:

1. Dječji vrtić *Bambi*, Sunja

1.3.2. Izrada Pravila

U ovom je izvještajnom razdoblju 12 stvaratelja izradilo Pravila te dobilo suglasnost Arhiva i to:

1. Grad Glina
2. Dječji vrtić Ivanić-Grad
3. Grad Kutina
4. Petrokemija d.d. Kutina
5. Osnovna glazbena škola Borisa Papandopula Kutina
6. Županijska uprava za ceste Sisačko-moslavačke županije
7. Javna ustanova Lučka uprava Sisak
8. Dječji vrtić Svetе Marije Magdalene Sela
9. Grad Sisak
10. Općina Hrvatska Dubica
11. Dječji vrtić *Bambi*, Sunja
12. Dječji vrtić Lekenik

1.4. Evidencije o arhivskom i dokumentarnom gradivu

1.4.1. Redovite evidencije

Knjiga primljenog arhivskog gradiva (Evidencija akvizicija) kao i ostale evidencije Odjela za zaštitu gradiva izvan Arhiva vode se redovito.

Arhiv ulaže napore oko edukacije imatelja i stvaratelja u izradi **popisa cjelokupnog gradiva** koje posjeduju (**zbirnog popisa**). Do kraja izvještajnog razdoblja **38** stvaratelja je dostavilo takav popis gradiva Arhivu i to u konvencionalnom obliku. Osim spomenutih zbirnih popisa Arhiv je zaprimio **još 10** popisa u obliku knjige pismohrane. Ukupno, u izvještajnom polugodišnjem razdoblju Arhiv je zaprimio popise gradiva 48 stvaratelja.

1.5. Preuzimanje i predaja arhivskoga gradiva

1.5.1. Preuzimanje po službenoj dužnosti

U izvještajnom razdoblju poduzeto je ukupno deset (10) akvizicija. Od toga, šest (6) akvizicija je bilo po službenoj dužnosti, u tri (3) slučaja riječ je o darovanju te u jednom (1) slučaju o kupoprodaji.

Radi se o slijedećim akvizicijama:

- Općinsko državno odvjetništvo u Sisku predalo je gradivo nastalo u razdoblju od 1956. do 2010. godine u količini od 15 d/m; Radi se o gradivu fonda: HR-DASK-624: Kotarsko javno tužilaštvo Sisak, 1946.-1966. te fonda: HR-DASK-976: Općinsko javno tužilaštvo Sisak, 1966.-1993.
- Osnovna škola Dragutina Tadijanovića iz Petrinje predala je 1 knjigu – spomenicu škole nastalu u razdoblju od 1860. do 1945.;
- Belje d.o.o. Darda predalo je gradivo arhivskog fonda trgovačkog poduzeća *Moslavka* Kutina-Popovača, nastalo u razdoblju od 1946. do 2016. godine u količini od 21 d/m;
- Nastavljeno je sustavno preuzimanje gradiva fonda HR-DASK-161 Bolnica za duševne bolesti u Popovači. Predavatelj je Neuropsihijatrijska bolnica „*Dr. Ivan Barbot*“ Popovača, a predmetno gradivo predano **je u dva navrata**, prvi puta u količini od 25,90 d/m, a drugi puta o količini od 14,70 d/m. Riječ je o povijestima bolesti nastalima u razdoblju od 1970.-1974. godine. Obe poduzete akvizicije od ovoga predavatelja ukupno iznose 40,6 d/m gradiva;
- Preuzeto je i gradivo od Općinskog suda u Kutini i to o oporukama iz razdoblja 1891.-1960. godine u količini od 0,6 d/m. Riječ je o dijelu gradiva koje će biti pripojeno fondu HR-DASK-901.
- U posljednjem kvartalu 2022. preuzeto je gradivo od Gimnazije Sisak kao predavatelja u ukupnoj količini od 23,62 dužna metra, a akvizicija uključuje gradivo Gimnazije Sisak (HR-DASK-123) u vremenskom rasponu od 1945. godine do 1991. godine., ali i gradivo Ekonomski škole, Trgovačke škole, Srednje upravne škole Sisak sve u istom rasponu. S obzirom na okolnosti preuzimanja (početak obnove zgrade Gimnazije oštećene u potresu, gradivo ne sređeno – djelomično i rasuto) u trenutku preuzimanja nije bilo moguće precizno razlučiti gradivo pojedinih stvaratelja kao niti preciznije sagledati količine gradiva pojedinog stvaratelja.
- Preuzeto je i gradivo Dječjeg doma „Franjo Ogulinac – Seljo“ Vrbina, Sisak nastalo radom ovoga stvaratelja u razdoblju od 1945.- 2020. i to u količini od ukupno 43,50 dužnih metara gradiva.
- Gđa. Lidija Kopjar, bivša direktorica Turističke zajednice grada Siska predala je svoje primjerke plakata i promotivnih materijala TZGS iz razdoblja 1995.-2010. u količini od 0,3 d/m (1 svežanj i 13 kom.)

1.5.2. Otkup gradiva

- Otkupljeno je arhivsko gradivo od gđe. Maje Ergović iz Velike Gorice. Riječ je o gradivu koje je do predaje Arhivu čuvala obitelj pokojnog ing. Miroslava Tomca, jednoga od osnivača Talionice Caprag. Otkupljeno je gradivo u količini od 78 kom. i 1 fasc. te u vremenskom rasponu od 1918. do 1999. godine.
Otkupljeno gradivo djelomično je pripojeno fondu HR-DASK-449 Talionica Caprag, Sisak, 1937.-1945., a od preostalogra gradiva formiran je osobni fond HR-DASK-993 Obitelj Tomac (Miroslav Tomac) 1918/2000. u količini od 0,05 d/m.
- U posljednjem kvartalu otkupljeno je i gradivo od Gorana Devića. Riječ je o grafici (grafički list) sa likom Jurja Lenkovića (HR-DASK-588).

1.5.3. Darovanje

- Gđa. Maja Hodak darovala je Arhivu 33 fotografije o poslijeratnoj obnovi Rafinerije naftne Sisak. Fotografije su nastale između 1945. i 1960. godine, a pripojene su fondu HR-DASK-930 Rafinerija naftne Sisak, 1946.-1992.
- Gđa. Vesna Butković darovala je Arhivu 1 fotografiju nastalu oko 1937. godine koja je pripojena zbirci HR-DASK-587 Zbirka fotografija.
- Zorislav Kovač je darovao Arhivu gradivo u dva navrata: prvi puta je darovan foto album sa 184 c/b fotografije različitih dimenzija i 67 pojedinačnih c/b fotografija različitih dimenzija sokolskih susreta i sletova te fotografije sisačke obitelji Ključec iz razdoblja 1928.- 1956. (pretežito 1930.-ih godina).
- Drugi puta je Z. Kovač darovao Arhivu osobne dokumente svoga oca (25 kom.), Dragutina Kovača, dr. prava, nastalih u vremenskom rasponu od 1932. do 1945. godine te 25 kom. fotografija nastalih u razdoblju od 1945. do 1998. godine.

Na opisani način u ovom izvještajnom razdoblju preuzeto je **ukupno 145 dužnih metara** gradiva. Preuzeto gradivo smješteno je u sisačka spremišta, odnosno pridruženo je već postojećim fondovima. Za preuzimanja po službenoj dužnosti sastavljeni su primopredajni zapisnici, a za otkup i depozit izrađeni su posebni ugovori.

Njihovi primjeri su dostavljeni i Matičnoj službi Hrvatskog državnog arhiva.

1.5.4. Predaja gradiva drugim institucijama

Temeljem Sporazuma o povratu crkvenih matičnih knjiga, knjiga stanja duša, ljetopisa i drugih knjiga koje su u vrijeme komunističkog režima nezakonito oduzete Katoličkoj crkvi koji su Vlada RH i Hrvatska biskupska konferencija potpisale 2005. godine, a slijedom odredaba Ugovora između Svetе Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture, u ovom je izvještajnom razdoblju obavljena i predaja dijela matičnih knjiga koje je do tada čuva Državni arhiv u Sisku, Požeškoj biskupiji.

Riječ je o 24 matične knjige RK župa Jasenovac, Krapje, Lipovljani, Lonja, Novska i Rajić, nastale u razdoblju od 1839. do 1913. godine, koje sadrže podatke o osobama sa područje spomenutih župa koje danas pripadaju Požeškoj biskupiji. Ove su knjige u DASK bile dijelom zbirke: HR-DASK-719, Zbirke matičnih knjiga. Knjige su predane u odličnom stanju,

većinom restaurirane i konzervirane, a u ime Požeške biskupije knjige je preuzeo biskup Antun Škvorčević.

2. SREĐIVANJE I OBRADA ARHIVSKOG GRADIVA

Nastavljen je rad na obradi cjelina započetih u prethodnim izvještajnim razdobljima. U devetomjesečnom izvještajnom razdoblju, **40 d/m** gradiva je **grubo** sređeno, a još **4,8 d/m** je samo prekartonirano (iz registratora u arhivske kutije). **Sumarno je obrađeno još 100,9 d/m.** Pored toga, **analitički je obrađeno i opisano 35 plakata, 595 fotografija, 1698 nacrt.** Pri tom je izrađeno još **5 novih sumarnih inventara** (od kojih su 4 rezultat revizije fonda, a jedan je nastao kao rezultat prve arhivističke stručne obrade), a sa izradom još jednog sumarnog inventara se započelo krajem godine. Opisi su izrađeni u skladu sa međunarodnim standardima za opis arhivskoga gradiva. **Izrađen je 1 novi privremeni popis** kao rezultat prekartoniranja gradiva.

Osim toga, **6 već postojećih elektroničkih baza** dopunjavano je novim podacima, a kreirane su **još tri nove elektroničke baze** kao pomoćnog sredstva u pretraživanju gradiva (pretežito građevinskih/uporabnih dozvola te vrlo tražene tehničke dokumentacije te foto-materijala).

2.A. Uprava

2.A.1. Fond br. 29: Skupština općine Novska, 1963-1993; 62 d/m

Rad na stručnoj obradi ovoga fonda privremeno je prekinut radi angažmana arhivista na prioritetnim poslovima rješavanja povećanog broja zahtjeva građana i pravnih osoba kao i revizije fonda i postojećeg inventara fonda HR-DASK-457: Vodoprivredni odjeljak u Sisku, 1852/1955 radi objave u *Zborniku Ad Acta*.

2.A.2. Fond br. 299: Narodni odbor općine Glina, 1955-1963; 7 knj., 14 kut.; 1,6 d/m, SI
Iz ovog, inače arhivistički sređenog fonda, u ovom smo izvještajnom razdoblju, zbog izraženih potreba korisnika, počeli izrađivati elektroničku bazu građevinskih dozvola koje je izdao NOO Glina. Do trenutka pisanja ovoga Izvješća, baza je kompletirana, a konačan broj upisa u bazi je 754. Ovakva elektronička baza uvelike će ubrzati pretraživanje gradiva te olakšati i ubrzati rješavanje zahtjeva korisnika.

2.A.3. Fond 310: Skupština općine Kutina, podserija Građevinske i uporabne dozvole, 1963.-1993. – početno stanje podserije: 48,19 d/m.

Stručna obrada ovoga gradiva nije bila u planu, no, zbog učestalih zahtjeva korisnika za tom vrstom gradiva prišlo se analitičkoj obradi i popisivanju ove podserije navedenog fonda. S poslom se započelo u posljednjem kvartalu 2022. godine te je do kraja izvještajnog razdoblja sređeno 70 kutija (7 d/m). Pri tom je izlučeno 0,36 d/m većinom multiplikata projektne dokumentacije.

2.A.4. Fond br. 457: Vodoprivredni odjeljak u Sisku, 1852/1955, 18 knj., 42 kutije; 4,5 d/m – revizija fonda i inventara

Revizija ovoga fonda i postojećeg sumarnog inventara nisu bili planirani Programom za 2022. godinu. No, kako je riječ o vrlo zanimljivom, a do sada vrlo malo korištenom arhivskom

fondu, naknadno je predloženo da se u jednom od narednih brojeva Zbornika Ad Acta objavi i sumarni inventar te cjeline. Kako je postojeći inventar izrađen (1993.) i to u skladu s nekadašnjom arhivističkom praksom (gradivo podijeljeno u dvije serije: knjige i spisi), odlučeno je da se prvo izvrši revizija fonda, a zatim napiše i novi sumarni inventar u skladu s prihvaćenim međunarodnim normama za opis gradiva i stvaratelja: ISAD (G) i ISAAR (CPF). Do kraja izvještajnog razdoblja fond je obrađen, no, kako time ipak nije prikupljeno dovoljno podataka o radu stvaratelja kao niti o preciznijem definiranju vremenskih i stavnih okvira njegova rada, konačno se odustalo od objave ovoga inventara u ovogodišnjem broju Zbornika. No, prema uputama recenzentice izvršen je uvid u fondove Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu koji su nastali radom tijela koja su bila u nadređenom položaju ovoga Odjeljka. Niti ova analiza nije rezultirala preciznijim podacima o radu ovoga stvaratelja.

Revizija fonda izvršena je u smislu njegove nove organizacije prema funkcionalnom načelu, odnosno po područjima rada i djelovanja stvaratelja. Izvršeno je izlučivanje multiplikata i bezvrijednog gradiva u količini od 0,2 d/m.

Konačno, količinsko stanje fonda iznosi 40 knjiga, 35 kutija, odnosno 3,82 d/m gradiva. Do kraja godine izrađen je i novi sumarni inventar ovoga fonda u skladu sa međunarodnim standardima.

2.A.5. Fond br. 745: Skupština općine Glina, 1963-1991, 179 knj., 716 kut.; 75 d/m, SI.

Riječ je o fondu koji je u potpunosti sređen i za koji je osim sumarnog inventara izrađena i elektronička baza građevinskih dozvola za razdoblje od 1968. do 1991. Kako baza nije sadržavala podatke o građevinskim i uporabnim dozvolama za razdoblje od 1963. do 1967. godine, za koje također nisu sačuvani niti urudžbeni zapisnici niti pripadajuća kazala, tijekom 2022. godine je, iako neplanirano, uz druge poslove, dopunjavana i ova baza. Do kraja godine dopunjena je svim podacima za navedeno razdoblje, a radi se o još 944 upisa.

2.A.6. Fond br. 963: Skupština općine Petrinja, 1963-1991, 130 d/m

U izvještajnom razdoblju nastavljen je rad na obradi ovoga fonda, a do kraja 2022. godine rad na stručnoj obradi fonda je okončan.

Ukupan broj kutija nakon sređivanja je 1178. Tijekom sređivanja izdvajana je pojedina dokumentacija drugih stvaratelja, odnosno drugi fondovi: Društveni pravobranilac samoupravljanja, SUBNOR Petrinja, SSHOVS Petrinja, zatim Narodnog odbora općine Petrinja, Privredne komore Republike srpske krajine, OK SSRNH Petrinja, Slavijatransa, Finela, Centra za socijalni rad Petrinja, RKUD Artur Turkulin Petrinja i dr. Najveći dio po ovom kriteriju izdvojenog gradiva odnosio se na gradivo OŠ Ivan Goran Kovačić iz Gore. Izdvojeno gradivo odmah je pripojeno matičnom fondu koji se do tada sastojao isključivo od knjiga i nekolicine dosjeva zaposlenika.

Izrađen je i novi, privremeni popis gradiva fonda: HR-DASK-SACP-648: Osnovna škola Ivan Goran Kovačić, Gora.

2.B. Pravosuđe

2.B.1. Fond/zbirka br. 901: Zemljišno-knjižni ured Kutina: 1848/1993

Početkom izvještajnog razdoblja nastavljena je stručna obrada gradiva ovoga fonda. Stvarno količinsko stanje je 69,62 d/m koliko ova Zbirka doista zauzima polica u spremištu, a ne 43,55 d/m kako je procijenjeno prigodom preuzimanja (preuzimano u tri navrata) i kako je zabilježeno u dosadašnjim evidencijama.

Na obradi fonda se radilo samo u prvoj polovici godine, nakon čega je djelatnica koja radi na obradi razmještena na drugo radno mjesto u Odjelu za korisnike, a posao kojeg trenutno radi je prioritetan i do daljnjega ne ostavlja dovoljno vremena za stručnu obradu arhivskoga gradiva. Možemo konstatirati da je do kraja 2022. godine obrađeno, tj. identificirano, sortirano po serijama i podserijama te označeno i popisano još 15 kutija spisa, odnosno još 1,5 dužnih metara gradiva.

2.G. Gospodarstvo

2.G.1. Revizija fonda i postojećeg sumarnog inventara fonda HR-DASK-185: Tvornica tanina i furfurola Sisak, 1946.-1970, 23,6 d/m.

Za potrebe objave u 3. broju *Zbornika Ad Acta* tijekom izvještajnog razdoblja je obavljena je **revizija fonda i sumarnog inventara** ovoga fonda. Revizija fonda podrazumijevala je formiranje novih serija i podserija primjenom načela funkcionalne pertinencije. Paralelno s revizijom fonda izrađen je i novi sumarni inventar u skladu s prihvaćenim međunarodnim normama za opis arhivskoga gradiva ISAD (G) i za opis stvaratelja ISAAR (CPF). Do kraja izvještajnog razdoblja revidiran je i na novi način opisan kompletan fond. Pri tom je izdvojeno i izlučeno čak 2,36 d/m balasta (pretežito multiplikati projekata i nacrta). O izlučivanju je izrađen poseban zapisnik koji je dijelom novog sumarnog inventara. Na kraju revizije ovaj fond broji 37 knj., 170 kut. 16 mapa (nacrta), tj. ukupno 20,7 d/m gradiva. Novi sumarni inventar ovako revidiranog fonda biti će objavljen u 3. broju *Zbornika Ad Acta*.

2.G.2. Fond br. 438: Privredna komora Sisak 1962-1990: 32 knj., 188 reg., 358 svež.; 48 d/m

Gradivo ovoga fonda je pristiglo u Arhiv u više navrata, tijekom 1990. i 2013. godine. Sadrži i manje dijelove gradiva prednika ovoga stvaratelja.

U ovom je izvještajnom razdoblju nastavljen rad na stručnoj obradi ovoga fonda. Pri tom su obrađena 3 dužna metra gradiva na način da je izvršena detaljnija identifikacija i utvrđeno mjesto svakoj pojedinoj jedinici unutar odgovarajuće serije prema planu sređivanja.

2.G.3. Revizija arhivskog fonda HR-DASK-449: Rudarsko udruženje Talionica Caprag, Sisak [1937.] 1938.-1945.: 4 kut., 1 knj. 3 arh. mape; 1,41 d/m.

Kako je Arhiv početkom 2022. godine došao u priliku otkupiti gradivo koje je do ponude Arhivu bilo u vlasništvu obitelji ing. Miroslava Tomca, jednoga od osnivača Talionice Caprag, otkupljeno je gradivo trebalo (većim dijelom) pripojiti ovome fondu, a jedan manji dio je organiziran kao obiteljski fond Miroslava Tomca.

Do kraja izvještajnog razdoblja pripojen je otkupljeni dio gradiva u količini od 1 kutije i 1 knjige. Neke osnovne serije su preinačene ili su dodane nove, a fond je restrukturiran po slijedećim glavnim serijama: organizacija i upravljanje, rad i radni odnosi, finansijski poslovi, imovinsko-pravni poslovi, poslovi vojnog osiguranja i zaštite, dokumentacijske zbirke te serija nekretnine, postrojenja i oprema.

Na kraju revizije fond čine 2 knj., 5 kut. i 3 arh. mape, tj. 1,52 d/m gradiva. Izvršene su odgovarajuće promjene i u sumarnom inventaru.

2.G.4. Revizija fonda i Sumarnog inventara fonda HR-DASK-903: Željezara Sisak – Visoke peći 1946-1995

Uslijed potrebe za ulaganjem gradiva izdvojenog tijekom stručne obrade fonda 918 Željezara Sisak, a nastalog radom pogona Visoke peći, prišlo se ponovnoj reviziji fonda 903, Visoke

peći. Većim se dijelom radi o projektnoj dokumentaciji izgradnje i rekonstrukcija na objektima pogona Visoke peći te analizama proizvodnog procesa. Na ovaj je način fondu 903 dodano još 36 kutija i 1 tuba novoga gradiva.

Pri reviziji je iz fonda 903 Visoke peći izdvojena cijelokupna serija „Fotografije“ te je uložena u istoimenu podseriju fonda HR-DASK-918 Željezara Sisak u količini od 1 kutije (0,1 d/m). Isto je učinjeno i sa podserijom „Cjenici proizvoda i usluga“ u količini od 0,2 d/m, tj. 2 arhivske kutije, jer nisu sadržavali isključivo sadržaj koji se odnosio na Visoke peći već i na druge pogone Željezare Sisak. Fond HR-DASK-903 je restrukturiran po najnovijim smjernicama i preporukama matične arhivske službe. Fond je prije revizije brojio 224 kutije, 13 knjiga, 4 arhivske mape, 1 foto-album i 1 CD, odnosno 23,17 d/m gradiva.

Nakon revizije koja je u cijelosti realizirana tijekom ovoga izvještajnog razdoblja, ovaj fond broji: 12 knjiga, 261 kutiju, 4 arhivske mape i 1 tubu, tj. ukupno 28,13 d/m gradiva. Na kraju revizije fonda revidiran je i sumarni inventar koji će biti objavljen u 3. broju Zbornika Ad Acta.

2.G.5. Fond br. 918: Željezara Sisak, 1946 – 2001, 660 d/m

I u ovom izvještajnom razdoblju nastavljen je rad na ovoj izuzetno kompleksnoj cjelini i to arhivističkom obradom [serija](#):

HR-DASK-918.2. LJUDSKI RESURSI, RAD I RADNI ODNOŠI

Od početka godine do trenutka nastanka ovoga izvješća obrađene su dvije podserije ove cjeline i to: Ljudski resursi te Rad i radni odnosi. Ukupna količina stručno obrađenog gradiva ove serije u izvještajnom razdoblju iznosi 13 kutija, 2 arhivske mape, tj. 1,8 d/m gradiva.

Slijedeća serija koja je obrađivana u ovom izvještajnom razdoblju je:

HR-DASK-918.5 INFORMACIJSKI RESURSI I DOKUMENTACIJA.

A u okviru te serije od početka godine obrađivane su slijedeće podserije:

5.1. Fotografije Željezare Sisak, 1946.-1991.

Početno stanje ove podserije iznosi 7 albuma i 5 kutija (0,8 d/m), odnosno, 3554 pozitiva (c/b) i color, 41 negativ i 485 dijakolora. Gradivo je osnovno sređeno po nižim arhivskim jedinicama i to: 1. Visoke peći, 2. Čeličana, 3. Valjaonica bešavnih cijevi, 4. Valjaonica traka, gredica i šavnih cijevi, 5. Hladna prerada čeličnih cijevi, 6. Energetski pogoni, 7. Ljevaonica, 8. Tehničke usluge, 8. Poslovne i pomoćne zgrade, 9. Proizvodi i primjena, 10. Životni standard, 11. Posjete, proslave i funkcioneri, 12. Panoramski snimci ŽS.

Tijekom izvještajnog razdoblja analitički je obrađeno i označeno još 549 fotografija, negativa i dijakolora smještenih u kutijama, a odnose se na podserije Visoke peći, Valjaonica bešavnih cijevi (VBC), Valjaonica traka, gredica i šavnih cijevi (VTG i ŠC), Prerađivačke pogone i Hladnu preradu čeličnih cijevi, Energetske pogone, Ljevaonicu Tehničke usluge, Životni standard te te Posjete, proslave i funkcioneri.. Njihovi sadržajni i opisni metapodaci (arhivska jedinica, opis sadržaja snimke, autor, datum, mjesto, polaritet, dimenzije, tehnička jedinica i napomena/stara signatura) upisani su u Excel bazu podataka koja je napravljena za ovu podseriju. Fotografije su smještene u 2 arhivske kutije i 2 foto albuma.

5.2. Nagrade, priznanja i darovi, 1 kut.; 0,1 d/m

5.3. Svečanosti i proslave, 3 kut.; 0,3 d/m

5.4. Spisovodstvo, 1 omot; 0,05 d/m

5.5. Informiranje i marketing, 1 omot; 0,05 d/m

Do kraja izvještajnog razdoblja stručno je obrađeno ukupno 7 kutija, 549 fotografija, dijakolora i negativa, odnosno 0,75 d/m [serije 918.5. Informacijski resursi i dokumentacija](#).

Započeta je i arhivistička obrada [podfonda HR-DASK-918-LI. REMONT-CARAG d.o.o. SISAK, 1997-2008.](#)

Početno količinsko stanje podfonda iznosi 1 kut., 86 svež., 66 reg. i 12 knj., odnosno 21,7 d/m gradiva. Preuzeto je 2016. godine od A.B.S. sisak d.o.o. te je razvidno da sadrži oko 4 d/m gradiva razine SOUR-a Željezara Sisak, odnosno njenih radnih organizacija i pogona koji su biti pripojeni odgovarajućim podfondovima i serijama, (normativni akti, analize, projekti, fotografije, izvješća o radu).

Gradivo podfonda Remont Caprag d.o.o.o. Sisak je do kraja izvještajnog razdoblja sređeno po osnovnim serijama: 1. Organizacija i upravljanje, 2 Rad i radni odnosi, 3. Nekretnine, postojanja i oprema, 4. Financije, 5. Spisovodstvo i 6. Proizvodni program.

U ovom je izvještajnom razdoblju obrađeno 5 kutija gradiva podfonda Remont Caprag i to većinom podserije Organizacija i upravljanje.

Nakon sređivanja podfond sadrži 20 kutija i 5 knjiga, odnosno 2,2 d/m gradiva.

Dakle, u izvještajnom razdoblju radom na arhivskom **fondu br. 918: Željezara Sisak**, stručno je obrađeno te sumarno opisano ukupno: 5 knjiga, 40 kutija, 2 arhivske mape, a 549 fotografije, dijakolora i negativa je obrađeno i opisano analitički.

2.G.6. Fond HR-DASK-925: Tvornica petrokemijskih proizvoda Kutina, 1964.-1996, 2993 registratora, 411 knjiga, 2612 fascikala, 8 kutija dijapositiva, 67 rola filma i 306 mapa; tj. 208,28 d/m

Gradivo ovoga fonda preuzeto je u Arhiv u 5 navrata od 2014. do 2021. godine. No, pri tom je veći dio spisa predan u registratorima koji u pravilu zauzimaju više prostora no što gradiva doista ima, a osim toga nisu u skladu sa propisima o zaštiti arhivskoga gradiva. Radi racionalnijeg smještaja, tj. uštete prostora u arhivskim regalima u prošlim se izvještajnim razdobljima pristupilo prekartoniranju ove cjeline. Tijekom prvoga polugodišta 2022. prekartonirano je još 48 arhivskih kutija i 1 knjiga, tj. još 4,8 d/m gradiva. Do kraja izvještajnog razdoblja ovaj je posao i okončan tako da količinski podaci ovoga fonda nakon toga posla izgledaju ovako: 1877 arhivskih kutija, 285 knjiga, 67 filmskih rola, odnosno 239,2 d/m.

2. H. Političke stranke, društveno političke organizacije i sindikati

2.H.1. HR-DASK-515: OK SKH Sisak, (1956.-1990.) 1956.-1990.: 18 knj., 401 kut., 42 svežnja, 2 filmske role; 46 d/m.

I u ovom je polugodištu nastavljen rad na stručnoj obradi ovoga fonda. Spomenuti posao obavljao je kandidat za polaganje stručnoga ispita u arhivskoj struci za stručno zvanje Arhivist pod nadzorom mentorice. U 2022. godine obrađeno je još 78 kutija spisa serija Opći spisi, Politička škola, Financijsko poslovanje te Rad i radni odnosi.

Do kraja izvještajnog razdoblja fond je u potpunosti stručno obrađen i sumarno opisan. Na kraju sređivanja fond broji 41 knjigu i 441 kutiju što ukupno iznosi 43,08 dužnih metara

gradiva. Izrađen je sumarni opis na razini fonda kao i opis nižih arhivskih jedinica u skladu sa međunarodnim standardom ISAD (G) te opis stvaratelja u skladu sa ISAAR (CPF). Sumarni inventar koji je nastao kao rezultat ovoga rada bio je stručni rad pristupnika za polaganje ispita.

U mjesecu lipnju pristupnik je položio stručni ispit za zvanje Arhivist.

Pri obradi ovoga fonda izdvojeno je gradivo fonda Kulturno-umjetničko društvo Ivan Goran Kovačić u Sisku, 1984.-1987. u količini od 1 arhivske kutije. Ovaj će gradivo biti upisano u Opći inventar i Registar fondova DASK kao novi fond.

2.K. Vlastelinski, obiteljski i osobni fondovi

2.K.1. Fond 714: Janeš, Želimir, akademski kipar (Sisak, 1916.- 1998., Sisak) – Sisak, Zagreb; 1967/1994

U posljednjem kvartalu 2022. godine započeta je stručna obrada ove arhivske cjeline u skladu sa Programom rada za tu godinu. Riječ je o fragmentima osobne dokumentacije kao i o skicama budućih umjetničkih djela, fotografijama iz života i rada Ž. Janeša. Gradivo je rinfuzno. Do kraja izvještajnog razdoblja obrađene su 3 kutije gradiva, u smislu identifikacije radi izrade detaljnijeg plana sređivanja..

2.L. Zbirke

2.L.1. Zbirka br. 282: Zbirka tiskovina, 23,8 d/m

U izvještajnom razdoblju u e-bazu Zbirke su upisane te Zbirci pridružene Službene novine Grada Kutine, Popovače i Ivanić-Grada, kao i Sisački vjesnik za 2021. godinu. Riječ je o količini od 5 arhivskih kutija, tj. 0,5 d/m.

2.L.2. Zbirka br. 587: Zbirka fotografija

U zbirku su uvrštene novonabavljene fotografije u količini od 23 nove fotografije tako da zbirka sada broji 3561 fotografiju koje su smještene u 6 specijalnih kutija i 19 foto-albuma. Novonabavljene fotografije su odmah i digitalizirane te poveznicama pridružene e-bazi u Excelu.

2.L.3. Zbirka br. 718: Zbirka razglednica

U zbirku su uvrštene novonabavljene razglednice u količini od 23 nove razglednice te zbirka sada roji 440 razglednica smještenih u 1 kutiji (0,1 d/m). Novonabavljene razglednice su i digitalizirane te pridružene poveznicom metapodacima sadržanim u e-bazi izrađenoj u Excelu.

2.1.4. Zbirka br. 721: Zbirka plakata, Petrinja, Sisak, 1928-2001, kom. 624, e-baza

I Zbirka plakata je dopunjena i revidirana u 2022. godini zbog novonabavljenih plakata. U postojeću bazu upisani su svi novonabavljeni plakati kao i plakati koji su nastali kao promidžbeni materijal pri realizaciji programske arhivske djelatnosti DASK. Trenutni broj plakata u Zbirci, nakon novog upisa je 659, a vremenski raspon njihova nastanka je 1922-2022.

2.L.5. Zbirka matičnih knjiga, digitalne snimke, 158 GB

Digitalne snimke matičnih knjiga relevantnih za matična područja na sisačkom arhivskom području preuzete su od Hrvatskog državnog arhiva krajem 2018. godine. Kako ova baza sadržava i dijelove matica drugih matičnih područja nužno je pregledati sve mape („foldere“) izdvojiti dio koji se odnosi na sisačko arhivsko područje te izraditi e-bazu sa analitičkim opisom kojoj će se pridružiti odgovarajuće digitalne snimke.

S ovim poslom se započelo u 2019. a tijekom 2020. i 2021. je posao stagnirao zbog posebnih uvjeta rada prilagođenih aktualnim mjerama zaštite od Corona virusa. Tijekom izvještajnog razdoblja nastavljeno je s ovim radom te je obrađena jedna mapa sa 3 digitalizirane matične knjige. Ukupno je do sada pregledano i razlučeno 36 e-mapa matičnih knjiga.

2.X. Ostali poslovi na stručnoj obradi i evidentiranju gradiva

2.X.1. Opći inventar DASK, Registar fondova, Hrvatski arhivski informacijski sustav

Opći inventar kojeg već niz godinama vodimo u elektroničkom sustavu (ARHINET, pa HAIS), nismo mogli ažurirati, jer za to ne postoje nužne programske prepostavke. Isto je i sa podacima o preuzetom gradivu, pa i podacima o konačnom stanju stručno obrađenih arhivskih fondova i zbirki.

Stoga smo ipak **Opći inventar** nastavili voditi u analognom obliku i u Wordu te sve tek preuzete fondove upisali i ovu evidenciju. U ovom su polugodištu ažurirani podaci već postojećih fondova tamo gdje je to bilo nužno.

Adekvatne izmjene i ažuriranja u **Registru** u skladu s izmjenama u Općem inventaru Arhiva obavljane su i tijekom ovoga izvještajnog razdoblja.

3. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

3.1. Redoviti skrbnički poslovi

I u ovom izvještajnom razdoblju obavljeni su svi skrbnički poslovi: kontrola sigurnosti spremišta (8 spremišnih prostorija u Sisku), izdavanje gradiva na korištenje i redovito ulaganje, te kontrola relativne vlažnosti i kretanja temperature zraka (uz povremeno uključivanje aparata za odvlaživanje, ovlaživanje te regulaciju grijanja u spremišnim prostorima – prema potrebi).

Kako je zgrada SAC Petrinja teško oštećena u potresu 28. i 29. 12.2020. od tada niti spremišne prostorije u Petrinji nisu u funkciji, a gradivo je privremeno smješteno u sisačkim arhivskim spremištima.

3.2. Digitalizacija arhivskoga gradiva

U nastavku opisanim sustavnim procesom digitalizacije gradiva s ciljem zaštite i lakšeg korištenja gradiva, tijekom 2022. godine izrađeno je ukupno 6363 digitalnih snimaka za isto toliko predložaka, od kojih je 6100 predložaka u vlasništvu DASK, a 263 je još uvijek u

privatnom vlasništvu. Sve snimke su pohranjene na serveru arhiva i dostupne su u skladu sa aktualnim propisima. Digitalizacija je obavljana na slijedeći način:

3.2.1. Digitalizacija gradiva u vlasništvu DASK

3.2.1.1. Fond br. 370: Niža pučka škola Ivanić Grad 1867-1947

Za potrebe Muzeja Ivanić-Grada obavljena je digitalizacija školske spomenice ove škole, nastale u gore navedenom vremenskom razdoblju. Izrađeno je 216 digitalnih snimaka (stranica knjige) koje su pohranjene i na server DASK i biti će dostupne i korisnicima u čitaonici Arhiva.

3.2.1.2. Zbirka br. 766: Zbirka fotografija, negativa i dijapositiva Milana Pavića, kut. 2. (specijalne arh. kutije za fotografije); 2126 kom.; 0,3 d/m.

Paralelno s revizijom i dopunom Zbirke u prošlom izvještajnom razdoblju prišlo se i zaštitnom digitalnom snimanju fotografija. Osnovni cilj ovoga posla je zaštita izvornika te lakša i brža pretraživost kao i preglednost Zbirke.

Do kraja 2022. godine u potpunosti je dovršena digitalizacija ove Zbirke. Pri tom je u izvještajnom razdoblju digitalizirano ukupno 2068 fotografija. Svaka je digitalna snimka povezicom pridružena metapodacima sadržanima u e-bazi izrađenoj u Excelu.

3.2.1.3. Fond br. 928: Zavod za urbanizam i projektiranje Sisak

Radi zaštite izvornika koji su nerijetko na pausu i u vrlo velikim formatima te zbog učestalosti zahtjeva stranaka u ovom se izvještajnom razdoblju prišlo digitalizaciji tehničke dokumentacije javnih objekata u Sisku, sadržanih u ovoj Zbirci, a posebice u podserijama 1. Javni objekti, 2. Objekti poduzeća i obrta, 3. Stambeni objekti (zgrade), 6. Objekti komunalne infrastrukture i 7. Prostorna rješenja uređenja okoline objekata.

Do kraja 2022. godine digitalizirano je ukupno 3274 nacrta i to u seriji 1. Javni objekti (117 objekata – 147 nacrta/snimaka), u seriji 2. Objekti poduzeća i obrta (696 nacrta/snimaka), 3. Stambeni objekti/zgrade (39 objekata – 880 nacrta/snimaka) te u seriji 6. Objekti komunalne infrastrukture (222 nacrta/snimka).

3.2.1.4. Fond Dječji dom Vrbina, Sisak, 1945.-2020.

Digitalno je snimljena i spomenica Dječjeg doma Vrbina, Sisak, čije je gradivo preuzeto u posljednjem kvartalu 2022. godine (fond još nije upisan u Opći inventar). Snimanje je obavljeno kako bi uprava Doma i dalje raspolagala podacima iz Spomenice, jer je izvornik zajedno sa ostatom fonda predan u DASK na trajno čuvanje. Pri tom su izrađena 42 snimka (stranica kao predložak).

3.2.1.5. Digitalizacija za potrebe i na zahtjev korisnika gradiva

U procesu rješavanja zahtjeva korisnika (izdavanje preslika i uvjerenja o podacima iz gradiva) za službene te osobne potrebe digitalizirano je gradivo određenih objekata pretežito s područja Petrinje, Gline i Siska, a u nešto manjem obimu sa ostalog sisačkog arhivskog područja. Na ovaj način nastale digitalne snimke, a posebno one koje se sadržajno odnose na javne objekte kao i na više-stambene zgrade, su pohranjene i na server Arhiva te su raspoređene u odgovarajuće e-mape. Riječ je o cca 500-tinjak snimaka.

3.2.2. Digitalizacija gradiva drugih ustanova i privatnih osoba

3.2.2.1. Gradivo u vlasništvu gđe. Marije Posavec iz Siska

Prilikom početka obnove potresom oštećene zgrade u Žitnoj ulici br. 4 u Sisku stanarka zgrade je posredstvom nadležnog Konzervatorskog odjela u Sisku predala na digitalizaciju arhivsko gradivo koje je naslijedila od inženjera za hidrotehniku (i gradskog zastupnika) Koste Tomca (Zagreb, 1854.- Sisak, 1945.). Riječ je o projektnoj dokumentaciji i nacrtima za izgradnju Izraelitičkog hrama (sinagoge) iz 1884. godine, bolničkih paviljona Javne (Opće) bolnice Sisak 1893.-1901., zatim troškovnika izgradnje Gradske klaonice Sisak 1901. te Kanalizacije trga kod Rimskog podruma iz 1901. izdanih od strane Gradskog poglavarstva Sisak. Uz ovo gradivo predane su dvije publikacije i to *Prikaz razvoja grada Siska* iz 1925. godine (Fabijan Kovač) te *Uzroci poplavah u Gornjoj Posavini* iz 1893. (Kosta Tomac).

Svo, na opisani način predano gradivo, je do kraja 2022. godine digitalizirano. Pri tom su izrađene 263 snimke (za 263 predloška).

4. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA

4.1. Istraživačima i drugim korisnicima pružene su informacije o arhivskom gradivu (usmeno u čitaonici, putem telefona kao i u obliku odgovora na e-mail upite) o načinu – pravilima njegova korištenja, ali i kada je to bilo potrebno, dane su sugestije gdje bi se još moglo pronaći gradivo koje sadrži tražene podatke.

4.2. Čitaonica

Tijekom izvještajne, 2022. godine, Arhiv je zaprimio 58 zahtjeva za pristup gradivu. No, gradivo su u čitaonici koristila 54 korisnika kroz 344 posjeta.

Prosječni boravak istraživača u čitaonici u Sisku je bio oko 5 sati na dan. Pri tom su korisnici pregledali ukupno 428 fotografija, 50 razglednica, 78 knjiga, 1723 kutije, 2165 predmeta, 5 registradora, 217 svežnjeva i 17 videozapisa. Ovako veliki broj pregledanih tehničkih jedinica (posebice kutija), može se objasniti potrebama trenutno aktualnog projekta digitalizacije lokacijskih/građevinskih/uporabnih dozvola u organizaciji Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja.

Pri tom je najčešće korišteno gradivo fondova: HR-DAK-30 Skupština općine Sisak, HR-DASK-919 Skupština općine Hrvatska Kostajnica, HR-DASK-912 Skupština općine Dvor, HR-DASK-745 Skupština općine Glina, HR-DASK-963 Skupština općine Petrinja, HR-DASK-17 Narodni odbor kotara Kostajnica, HR-DASK- 3 Gradsko poglavarstvo Petrinja, HR-DASK-21 Narodni odbor kotara Sisak, HR-DASK-370 Niža pučka škola Ivanić Grad, HR-DASK-4 Gradsko poglavarstvo Sisak, HR-DASK-719 Zbirka matičnih knjiga, HR-DASK-156 Centar za kulturu „Vladimir Nazor“, Sisak, HR-DASK-718 Zbirka razglednica, HR-DASK-587 Zbirka fotografija, HR-DASK-743 Zbirka fotografija sisačkih novina „Jedinstva“ i „Sisačkog tjednika“, HR-DASK-766 Zbirka fotografija Milana Pavića, HR-DASK-831 Zbirka fotografija Saller, HR-DASK-765 Sudski predmeti političkih procesa Sisak, Petrinja i dr.

Korisnici u čitaonici su u ovoj godini bili pretežito studenti angažirani na projektu digitalizacije lokacijskih, građevinskih i uporabnih dozvola (projekt Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja), zatim arhitekti, inženjeri građevinarstva, staticari i/ili predstavnici stanara koji su izvršili uvid u postojeću građevinsku dokumentaciju pojedinih objekata radi izrade elaborata rušenja ili obnove objekata, zatim povjesničari, povjesničari umjetnosti, konzervatori, ekonomisti te zainteresirani građani.

4.3. Posudbe gradiva izvan Arhiva

U ovom izvještajnom razdoblju Arhiv je zaprimio jedan zahtjev za posudbom gradiva (izvornika) izvan Arhiva.

4.4. Rješavanje zahtjeva korisnika (izdavanje podataka i ovjerenih preslika)

Zbog specifičnih okolnosti izazvanih potresom u prosincu 2020. godine, potreba obnove, ali i intenzivnije kupoprodaje nekretnina na sisačkom području, Arhiv i dalje bilježi trend povećanog broja zahtjeva građana i pravnih osoba za izdavanje uvjerenja o podacima iz gradiva kao i preslika gradiva. U 2022. godini Arhiv je zaprimio **754 zahtjeva** za izdavanje podataka iz arhivskog gradiva, što je više od prosječne godišnje razine zahtjeva upućenih Arhivu u godinama prije potresa.

Od 754 zaprimljenih zahtjeva 750 je riješeno do 31.12.2022., a ostala 4 do trenutka pisanja ovoga Izvješća.

Pretežito su to zahtjevi za izdavanjem ovjerenih preslika građevinskih/uporabnih dozvola te projektne dokumentacije koja je tražena najčešće u digitalnom obliku (skenirana) i/ili u ispisu uz ovjeru, zatim preslike i/ili izvadci podataka iz matičnih knjiga, preslike dokumentacije koja sadrži podatke o radnom stažu i plaćama pojedinaca radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja.

4.5. Evidencija korisnika i korištenja arhivskog gradiva u DASK

Evidencija se vodi redovito u elektroničkom obliku, kao Excel tablica, a podaci se pohranjuju na server Arhiva.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE ARHIVSKIH DJELATNIKA

Službenici Arhiva izmjenjuju stručna iskustva sa djelatnicima drugih arhiva i prate pristiglu stručnu literaturu i periodiku.

5.1. Stručne edukacije, seminari

U ovom izvještajnom razdoblju samo je jedan zaposlenik i to kandidat za polaganje stručnog ispita u arhivskoj struci prisustvovao tečaju za pristupnike stručnog ispita, organiziranom u mjesecu svibnju u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu.

Isti je kandidat polovicom mjeseca lipnja pristupio ispitu za stručno zvanje Arhivist te s uspjehom položio ispit.

5.2. Savjetovanja, kongresi, radionice

U 2022. godini, četvero je zaposlenika (tri viša arhivista i jedan arhivist) sudjelovalo na godišnjem **savjetovanju** Hrvatskog arhivističkog društva održanom od 26.-28. listopada u Sv. Martinu na Muri u suorganizaciji HAD i DA za Međimurje. Ovogodišnja tema Savjetovanja bila je Digitalizacija.

Jedna arhivistica je sudjelovala na Transkribus **radionici** u sklopu projekta Europeana Enrich+, 29.8.2022. godine te s tim u vezi i na **konferenciji** Cultural Heritage and AI: Transcribathon Zagreb održanoj 7. i 8. studenog u Zagrebu na FFZG.

Jedna je arhivistica sudjelovala na **sastanku Sekcije za elektroničko gradivo Hrvatskog arhivističkog društva**

Jedna je djelatnica, viša arhivistica, voditeljica Odjela za korisnike u čijem je sastavu prema novom Pravilniku o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Arhiva Odsjek stručne knjižnice, sudjelovala na redovitom polugodišnjem **sastanku/savjetovanju** voditelja specijalnih knjižnica u NSK u Zagrebu u mjesecu lipnju, a krajem godine, zajedno sa novom zaposlenicom, knjižničarkom i na godišnjem sastanku, također u NSK u Zagrebu.

6. ZAŠTITA I OBRADA KNJIŽNOG GRADIVA

6.1. Stanje knjižnog fonda

Na dan 31.12.2022.g stručna knjižnica Arhiva broji ukupno **7700 naslova djela i 1036 časopisa**. Sve novonabavljene knjige su upisane u knjižnični inventar.

Pored evidentiranog navedenog broja naslova djela (upisanih u Inventar knjižnice) i časopisa, Arhiv posjeduje i dijelove stručnih knjižnica stvaratelja iz oblasti industrije sa sisačkog područja koji više ne djeluju, a čije je arhivsko gradivo preuzeto tijekom proteklih 5-6 godina. Uz arhivsko gradivo DASK je preuzeo i značajnije dijelove njihovih knjižnica. Pošto su to pretežito bila interventna preuzimanja kako bi se spasilo gradivo od propadanja (stečaj/prodaja/liksidacija poduzeća), ogovarajući popis bibliotečnih jedinica nije izrađen u trenutku primopredaje. **Zbog toga stvarni broj naslova djela možemo samo pretpostaviti, a prema okvirnoj procjeni riječ je o još oko 1500 naslova i 50-tak stručnih časopisa.**

6.1. Organizacija stručne knjižnice

Slijedom suglasnosti Ministarstva kulture i medija, krajem izvještajnog razdoblja Arhiv je proveo javni natječaj za popunjavanje radnog mesta knjižničara u Odsjeku stručne knjižnice Odjela za korisnike. Nova zaposlenica je zaključiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme te započela s radom 1.11.2022.

Krajem kalendarske godine izrađen je i Program rada i razvoja Odsjeka stručne knjižnice koji ćemo priložiti zamolbi za upisivanje knjižnice u Upisnik knjižnica.

6.2. Rad na obradi knjižnog fonda

Sustavni rad na obradi započeo je zapošljavanjem stručne osobe te podrazumijeva reinventarizaciju i katalošku obradu zatečenog knjižnog fonda. Naime, knjižne su jedinice do tada upisivane rukom u knjige inventara, a kako je paralelno sa zapošljavanjem knjižničarke nabavljen i program za obradu knjižnoga gradiva METELWIN, nužno je sve, na opisani način

već inventarizirane jedinice, unijeti u elektroničku bazu putem spomenutog programa. Odlučeno je da se u program unose knjige kako su složene u policama, tj. počevši od grupe 001 prema grupi 940. Pri tom se prednost daje monografijama nad serijskim publikacijama. Kako se puni baza tako se i provjerava stanje u inventarnim knjigama i unose novi podaci iz programa (inventarni broj iz programa).

Od 1.11.2022. godine, tj. od zapošljavanja stručne osobe, na opisani način je zaključno sa 31. 12. 2022. godine inventarizirano **372 (ID 253-naslova) primjera grade.**

6.2. Korištenje knjižnoga gradiva

U izvještajnom razdoblju bibliotečno gradivo je koristilo minimalno **10 korisnika** u čitaonici Arhiva, a 3 korisnika je po jednu bibliotečnu jedinicu posudilo na korištenje izvan Arhiva.

Korišteno je ukupno **15 bibliotečnih jedinica**.

Ovdje treba naglasiti da su iskazani brojevi aproksimativni jer je korištenje knjižnog gradiva prije dolaska stručne osobe bilo vrlo otežano, a evidencija korištenja nije vođena ažurno.

7. KULTURNO PROSVJETNA DJELATNOST I PROMIDŽBA ARHIVA

7.1. Međunarodni dan arhiva

Ovogodišnji Međunarodni dan arhiva ova je arhivska ustanova obilježila prezentacijom audio zapisa sisačkih rock, pop i punk bandova koji su u periodu od 1960. do 1990. ih godina, tj. do Domovinskog rata snimili nosače zvuka sa vlastitim autorskim radovima.

Prisustvo zamjetnog broja sisačkih rock i pop bendova u opisima Male enciklopedije hrvatske pop i rock glazbe (Nema problema, nakladnička djelatnost d.o.o. Rijeka, 1994.) potakla nas je na ideju o prezentaciji kojom bismo prikazali cvjetanje glazbene kreativnosti na području grada Siska s fokusom na pop i rock bendove

Program smo realizirali kroz tri aspekta:

- Izložbom koja je pružila presjek autorskih radova sisačkih pop i rock bendova kroz informacije o diskografskim zapisima od početka djelovanja prvog rock benda u Sisku 1961. godine pa sve do ratnog razdoblja početkom 1990-ih kao i izlaganjem prikupljenih nosača zvuka. Izložba je upotpunjena fotografijama te novinskim zapisima, ali i pokojim glazbenim instrumentom. Postavljena je pod naslovom *Više od zabave*, a ostatak će postavljena do kraja kolovoza 2022. Uz izložbu je tiskan deplijan/pozivnica te je izrađena pozivnica u e-obliku;
- Audio i video prezentacijom izvornih izvedbi spomenutih autorskih radova;
- Nastupom „u živo“ rock banda „Zvijezde“ koji je ponikao i počeo stvarati autorske radove baš u spomenutom razdoblju, čiji su glazbeni uradci još uvijek popularni.

Otvorenje izložbe te spomenute prezentacije i izvedbe upriličene su 9. lipnja 2022. godine u 19 sati u velikoj čitaonici Državnog arhiva u Sisku. Svečanosti je prisustvovalo oko 110 posjetitelja, a do trenutka pisanja ovoga Izvješća Izložbu je posjetilo još 25 posjetitelja. Informacija o događaju objavljena je na web i Facebook portalu Arhiva, ali i na slijedećim stranicama i portalima:

“Sisak info” portal – facebook stranica (1 post – najava):

<https://www.facebook.com/sisak.info>

“Evo priče” portal – web i facebook stranica: https://evoprice.net/ovi-ljudi-su-svi-zauvijek-mladi-i-besmrtni-na-velikom-zidu/?fbclid=IwAR3MAL6wqCd_x3CU92XiD4cOS0fne6SlZiwyZY7RsxpjvZK7gjuU16OxCPA

“Radio Quirinus” web i facebook stranica (3 posta – 2 najave te podijeljeni album fotografija s događanja portala “Sisak, Hrvatska i Svijet 24”):

<https://quirinusportal.com/2022/06/slusaonica-vise-od-zabave-u-sisackom-drzavnom-arhivu/>

“Sisak, Hrvatska i Svijet 24” portal – facebook stranica (2 posta – najava i fotografije s događanja): <https://www.facebook.com/247bn>

“Gradske minute” portal – facebook stranica (1 post – najava) :

<https://www.facebook.com/Gradske-minute-102842468982419/>

ArhOL - facebook stranica (podijeljen album fotografija s događanja portala “Sisak, Hrvatska i Svijet 24”): <https://www.facebook.com/Arhol>

Najavu izložbe s facebook stranice Arhiva podijeljena je u facebook grupe:

Zbivanja iz kulture u gradu Sisku: <https://www.facebook.com/groups/871582369892827/>

Sisak aktualno: <https://www.facebook.com/groups/219392188262028/>

Sisak kakav je bio nekada: <https://www.facebook.com/groups/635036126632779/>

7.2. Tjedan arhiva Državnog arhiva u Sisku

Ovogodišnji je Tjedan organiziran u tjednu od 21. do 25. studenog, a tema je bila 60. obljetnica rada i postojanja Državnog arhiva u Sisku kao samostalne ustanove. Kako je i planirano, postavljena je **prigodna izložba** koja daje kratki povijesni pregled rada Arhiva od osnivanja ustanove 1962., organizacije i razvoja do danas. Izložbu čini 77 dokumenata u vidu spisa, fotografija i nacrta, a uključuje i sva izdanja koja je Arhiv objavio u svojih 60 godina postojanja. Postavljena je u prostoru Državnog arhiva u Sisku. Uz izložbu je, na njenom otvorenju, upriličena i prezentacija fotozapisa iz povijesti Arhiva u kojoj je predstavljeno oko 150 fotografija sa javnih događanja u organizaciji Arhiva, sudionika savjetovanja i drugih stručnih skupova koje je organizirao Arhiv.

Izložba ima i svoju virtualnu verziju koja se sadržajem donekle razlikuje od one koja je postavljena u čitaonici Arhiva. Naime, ta virtualna verzija uključuje i, uvjetno rečeno, reprezentativan presjek (uzorak) vrsta gradiva koje čuva Državni arhiv u Sisku. Virtualna verzija je pokrenuta na web stranicama Arhiva 21.11. u 12 sati istovremeno kada je bilo i službeno otvorenje izložbe u čitaonici <https://www.dask.hr/projekti/virtualne-izlozbe/60-nam-je-godina-tek>. Obje verzije su još uvijek aktualne (do kraja mjeseca siječnja 2023.).

Od promidžbenih materijala je umjesto klasičnog kataloga tiskano 12 promidžbenih listova smještenih u improviziranu otvorenu kuvertu sa kratkim tekstovima o Arhivu, njegovoj djelatnosti, opisom fundusa te korištenja gradiva. U tekstu su istaknute ključne brojke (količine gradiva, korisnika, postavljenih izložaba, zaposlenika i td.), a sve je ilustrirano slikovnim materijalom u vidu vizuala proteklih izložaba, promocija, slikama detalja interijera i eksterijera zgrade i slično. Osim toga, izrađena je pozivnica u e-obliku kao i tiskana pozivnica.

Uz otvorenje izložbe, prigodnim govorom ravnateljice uz prisustvo predstavnika Ministarstva kulture i medija kao osnivača, ravnatelja jedanaest regionalnih državnih arhiva, Predsjednika Hrvatskog arhivskog vijeća te Predsjednice Hrvatskog arhivističkog društva, zatim predstavnica Sisačko-moslavačke županije i Grada Petrinje kao i ravnateljica i ravnatelja pojedinih lokalnih ustanova u kulturi, zatim bivših i sadašnjih zaposlenika Arhiva kao i građana pojedinaca, svečano je **obilježena 60. obljetnica**.

U Tjednu arhiva organizirane su i **radionice** za učenike s temom *Kako istraživati arhivsko gradivo?*. Održane su dvije takve radionice, jedna za srednjoškolske učenike kojima su prisustvovali učenici Strukovne škole Sisak (8 učenika) te Osnovne škole „Braća Radić“ Martinska Ves (17 učenika). Kroz upoznavanje osobnog arhivskog fonda Ivana Brodarca-Krčmara učenici su upoznati s postupkom istraživanja kao i vrstama arhivskoga gradiva. Osim radionica za učenike u Tjednu su Arhiv posjetili i učenici Gimnazije Sisak (15). Pri tom su pogledali izložbu te prošetali arhivskom zgradom i arhivskim spremištima, a pri tom su im u osnovnim crtama pojašnjeni pojmovi arhivskoga gradiva kao svrha arhivske djelatnosti te predočen odabrani uzorak primjeraka arhivskoga gradiva.

U okviru Tjedna DASK organizirana je i promocija trećeg broja *Zbornika Ad Acta* o kojem će biti više riječi u točki 8. ovoga Izvješća. Promocija je upriličena 24. studenog u velikoj čitaonici Državnog arhiva u Sisku. Zbornik su predstavili dr.sc. Rajka Bućin kao recenzentica, dr.sc. Vlatko Čakširan s pozicija korisnika arhivskoga gradiva DASK te ravnateljica arhiva Nela Kušanić. Promociji je prisustvovalo 40 uzvanika.

Tjedan je u skladu sa planom organiziran i kao tjedan otvorenih vrata pa se u tom razdoblju Arhiv moglo posjetiti svakim radnim danom do 20 sati. Ukupno je u Tjednu DASK od 21.11 (u 12 sati) do 25.11. (do 20 sati) Arhiv i izložbu posjetilo 143 posjetitelja. Izložbu je naknadno, do kraja godine posjetilo još 26 osoba.

7.3. Web stranice Arhiva i virtualne izložbe

7.2.1 Virtualne izložbe arhivskoga gradiva

Nastavili smo sa serijom virtualnih izložaba pa smo tako u polugodišnjem izvještajnom razdoblju na webu postavili još 4 izložbe gradiva Državnog arhiva u Sisku sa ukupno 270 izloženih dokumenata u digitalnom obliku.

To su izložbe:

1. *Banka, novac, moć* (I. Šustić/I. Vujatović)
2. *Moslavačko vinogorje* (D. Džajo)
3. *60 nam je godina tek!* (N. Kušanić)
4. *Na dva kotača* (M. Badanjak)

7.2.2. Redovito ažuriranje web stranica

Web stranice DASK redovito se ažuriraju i dopunjavaju novim sadržajima. Putem ovoga medija nastojimo ukazati javnosti na sve bitne događaje i novosti u radu naše ustanove.

Osim toga, redovito se objavljaju i ažuriraju dokumenti vezani za GDPR kao i za pravo na pristup informacijama.

7.2.3. Facebook profil Državnog arhiva u Sisku

Kako bismo našu djelatnost i vrijednosti arhivskoga gradiva učinili dostupnima što širem krugu korisnika svih generacija, kontinuirano se radi na objavama aktualnih događaja u Arhivu i preko Facebook portala.

7.4. Pedagoška djelatnost Arhiva

I u ovom su izvještajnom razdoblju organizirani posjeti učenika lokalnih obrazovnih ustanova Arhivu. Za ukupno 92 učenika osnovnih škola (28 iz OŠ 22. lipnja Sisak, zatim 20 iz OŠ Viktorovac Sisak te 44 iz OŠ *Mladost* iz Lekenika) organizirano je kratko predavanje o djelatnosti arhivskih ustanova općenito te o radu Državnog arhiva u Sisku sa razgledom arhivskih spremišta i posjetom aktualnoj izložbi u čitaonici Arhiva.

Za tzv. *Povijesnu skupinu* učenika iz OŠ 22. lipnja Sisak (6 učenika) pripremljeno je izlaganje o životu i radu Janka Stjepušina (graditelj tambura, vlasnik tiskare, voditelj plesne škole u Sisku i Petrinji).

Izložbu postavljenu povodom Tjedna arhiva i 60. obljetnice posjetilo je još 8 učenika Strukovne škole Sisak, Gimnazije Sisak (33) te Osnovne škole „Braća Radić“ iz Martinske Vesi (17).

Tradicionalno, studenti prve godine Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu, pohode zgradu Državnog arhiva u Sisku kao primjer arhitektonskog rješenja zgrade čija je namjena zaštita kulturne baštine. I u ovom izvještajnom razdoblju posjetilo nas je 135 studenata.

8. IZDAVAŠTVO

Zbornik Državnog arhiva u Sisku „*Ad acta*“

Treći broj Zbornika Ad Acta izašao je iz tiska krajem listopada, a promoviran je u okviru Tjedna arhiva, 24.11.2022. godine u velikoj čitaonici Državnog arhiva u Sisku.

U ovom broju toga godišnjaka predstavljena su tri sumarna inventara, jedan iz oblasti pravosuđa i dva iz oblasti gospodarstva. U sva tri slučaja radi se o zanimljivim fondovima u vlasništvu ovoga arhiva koji su do sada bili vrlo malo korišteni. To su: Sumarni inventar fonda HR-DASK-902 Zemljisko-knjižni ured u Sisku, 1855/1902, autorice Snježane Žegor, više arhivistice DASK, zatim Sumarni inventar fonda HR-DASK-183 Tvornica tanina i furfurola Sisak, 1946.-1970. autorice Nela Kušanić, više arhivistice i ravnateljice DASK te Sumarni inventar fonda Željezara Sisak – Visoke peći, 1946.-1993., autora Daria Franića, višeg arhivista DASK.

Osim ova tri informativna pomagala koji sadrže opise sadržaja fondova kao i njihovih stvaratelja, u ovom je broju Zbornika objavljen i još jedan rad iz oblasti arhivistike, a to je Pregled arhivskoga gradiva Hrvatskog državnog arhiva (Zagreb) o sisačkom području od srednjeg vijeka do 1881. godine, autora Borisa Suljagića, višeg arhivista HDA. I na kraju

objavljen je i rad iz oblasti lokalne povijesti, autora dr.sc. Danijela Vojaka: Iz povijesti Roma na sisačkom području do kraja Prvog svjetskog rata.

Zbornik je tiskan na uobičajenom formatu, ovaj puta nešto većeg obima – 246 stranica te sa 6 ilustracija u boji u vidu preslika arhivskoga gradiva. Radi izuzetnog povećanja cijene tiska i lekture, ovaj je broj Zbornika tiskan u nakladi od samo 300 primjeraka.

9. OSTALI POSLOVI

GDPR – jedna stručna djelatnica (arhivistica) se kontinuirano bavi praćenjem aktualnih propisa iz oblasti zaštite osobnih podataka te pored svih stručnih poslova kontinuirano obavlja i nadzor nad upravljanjem osobnih podacima.

Pristup informacijama – ista djelatnica je zadužena za praćenje propisa o pristupu informacijama te kontinuirano brine o obvezama Arhiva koje proizlaze iz njih.

9. OSOBLJE ARHIVA

U izvještajnom razdoblju, točnije početkom, 1.1.2022. te krajem, 30.6.2022. u Arhivu su zbog odlaska u mirovinu ispražnjena dva radna mjesta i to: radno mjesto manipulanta u Odjelu za stručnu obradu arhivskoga gradiva te radno mjesto voditelja Odjela za korisnike.

Ministarstvo kulture i medija je dalo suglasnost Arhivu na predložene izmjene Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu arhiva prema kojem se ukupan broj radnih mjesta neće mijenjati (23), ali se mijenja organizacija i struktura radnih mjesta u Odjelu za korisnike.

U ovom je razdoblju Arhiv ishodio i suglasnost Ministarstva kulture za popunjavanje radnoga mesta knjižničara te isto radno mjesto popunio zapošljavanjem stručne osobe na neodređeno vrijeme od 1.11.2022. godine.

Već godinama suočen sa manjkom realno potrebne radne snage, krajem studenog 2022. Arhiv je ponovno zatražio suglasnost Ministarstva za popunjavanje još tri radna mjesta koja su predviđena sistematizacijom radnih mjesta, odnosno spomenutim Pravilnikom, a nikada do sada nisu bila popunjena.

Broj zaposlenih u Državnom arhivu u Sisku na dan 31.12.2022. godine je 15.

U Sisku, 09.01.2023. g.

KLASA: 612-05/23-01/01

URBROJ: 2176-81-23-01

Ravnateljica:
Nela Kušanić, dipl. polit.